KARİKATÜR

YİRMİ BİR GÜNDÜR DEVAM EDEN KULUÇKA :

— Bakalım evvelâ kim yumurtlayacak?

Kız — Benim yüzümden sabahlara kadar uyumadığını babama söyleyince ne dedi?
Erkek — Fabrikasında gece bekçiliğini teklif etti!..

Akıl Hocası

Büyükadada Z. H. :
"Denizdê de vardır, karada da. Denizdekini zengin yer, karadakini zöğürt içer... Nedir bu, bilin?,,
CEVAP :
Cümleleri alt alta dizip en altına da imzanızı atsaydınız yeni şiirlerden güzel bir örnek olurdu... Böyle yapmadığınız için, ya deli saçması olacak, yahut izmarit!

★

Bakırköyünde T. B. :
"Gazete çıkarmak istiyorum... Sermaye bulabilir misiniz?,,
CEVAP :
Ev sahibini bastıran yavuz hırsız kimdir diye merak ediyordum, şimdi kım olduğunu keşfettim!

★

Kazancılarda K. Ç. :
"Kalay ucuzladı... Hâlâ isteklisi yok!,,
CEVAP :
Kalay ucuzladı amma kalaylamak öyle mi?.. Hele bir kalaylamaya kalkın: Avukat parası, mahkeme masrafı, Temyiz harcı ve... tecilli, tecilsiz mahkûmiyet! Buna ne can dayanır, ne de cüzdan.

★

Beşiktaşta K. M. :
Hava parası tabiri nereden gelmiştir?,,
CEVAP :
Yeni bir tabir olsaydı, havagazından gelmiş derdim... Eski olduğu için, galiba, Nasrettin hocanın harmancılara rüzgâr satmasından yadigâr kalmıştır!.

Acaba fen denilen şeytan bize daha ne sürprizler hazırlıyor?.

Zaparta

Ankaraya Mektup

İlk radyo makinelerini tabiî hiç birimiz unutmadık. O kocaman kutuyu, bir sürü düğmeyi, hele üstündeki telgraf direği gibi anteni elbet hatırlarız.

Onu evin bir köşesine yerleştirmek bir mesele, bir sürü düğmenin ne işe yaradığını öğrenmek ve kullanmak bir mesele, o zaman pek ender olan bir istasyonu bulabilmek bir mesele idi. Müşekkel, ayarlayıp kullanması bir külfet olan bu makine bir zevk âleti değil, bir yorgunluk vasıtası idi.

Hele onun parazit denilen belâsı, muannid baş ağrılarının en muazzamlarındandı.

Zaman geçti, bu âlet düzele düzele bugünkü mütekâmil şeklini buldu. Şimdi de işitiyoruz ki cepte taşınır bir hale konmuş...

Ben, gramofonun ceddi olan fonograf zamanına yetiştim, bilirim. O ne acaip şeydi o!!... kocaman ve mahrutî bir boru, kocaman bir gövde, sonra, soba borusunun küçük ölçüsü bir kovan... Ses, işitilmiyecek kadar hafif ve onun için lâstik borulu kulaklıklar kullanılmakta...

Fatih ve Cinci meydanlarında bayram günü meteliği toka eder ve kulaklıkları takarak dinlerdik. Aman yarabbi o ne cızırtılı sesti o?.. belli belirsiz kuvvette kulaklarımızı dolduran bu cızırtıları duyunca biz fennin bu hârikasına hayran olur, hattâ daha cahillerimiz kutusunun içinde bir insan, yahut şeytan ararlık..

Mübarek sonra meşirelere düştü; o zaman artık daha mütekâmil şeklini almıştı. İki külhanbeyinin birisi makineyi, öteki de boru ile kovanları omuzladı mı şurda burda çalarak epey para kazanır ve o zamanın sevilmiş şarkısı olan:

Şu karşıdan iki hanım gider, biri allı giymiş biri mavili,
Al giyeni yanıma alsam, mor giyeni sineme sarsam
Yeşilliden murad alsam, ille mavili...

nâralarile meydanları çınlatırlardı,

Gramofon daha mütekâmil şeklini bulunca her kahve, her ev ondan bir tane edindi ve artık bir caddeden bir sokaktan geçmek sağlam sinirlilere mahsus bir imtiyaz halini aldı. Hey gidi günler!..

Radyo makinesi, bugünkü şeklini bulup ucuzlayınca bu gramofonları ortadan sildi, süpürdü. Şimdi sıra yeni cep radyolarile televizyonun!.. Eh, bu dünyada her şey sıra ile..

Yakında, minnâcık radyo makineleri piyasaya çıkınca muhakkak ki kocaman makineler de eskicilerin yolunu tutacak ve aile efradının hepsi tütün paketi, yahut enfiye kutusu taşır gibi bunlardan birini ceplerinde taşıyacak ve tütün, yahut enfiyesini ikram eder gibi misafirine ve arkadaşına hemen bir haya ikram eyleyecektir.

Atina sefirimiz Ruşen Eşref Ünaydın

No. 527, CİLT: 21, SENE: 11 FİYATI 15 KURUŞTUR 31 OCAK 1946

Karikatür

PERŞEMBE GÜNLERİ ÇIKAR SİYASİ MİZAH MECMUASIDIR

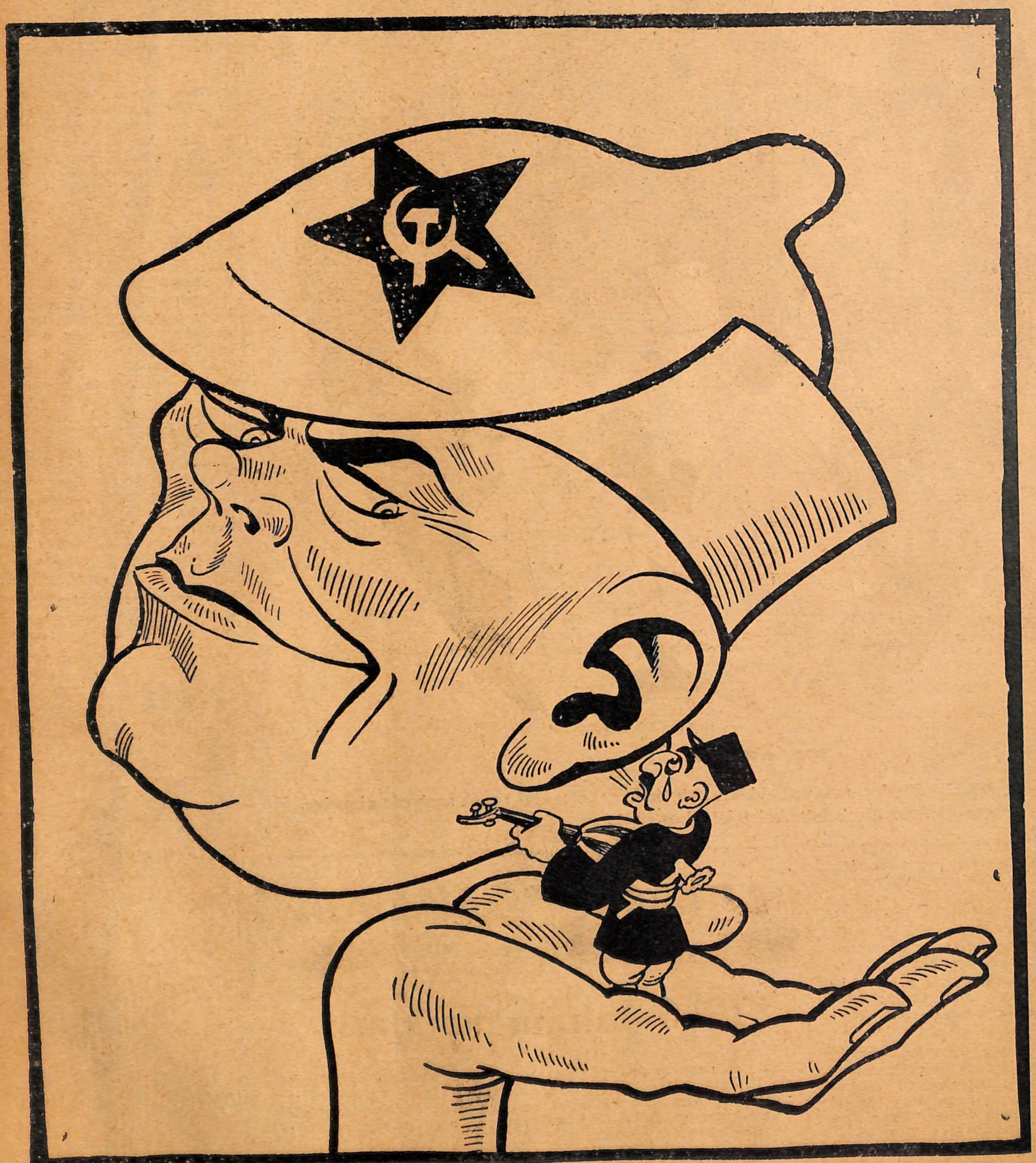

Acem aşıran makamından:

İran — Gam neşterini vurmadasın kalbime her an
Lokman bulamaz gayri benim derdime derman
Rus — Yüreğim pek yufkadır, dikkat et adam!..

— Amerikalı âlimler, aya yolladıkları haberlerin cevabını iki buçuk saniyede almışlar.
— Desene ki tıpkı bizim İstanbul telefonları gibi!..

HAFTADAN HAFTAYA

1946 Yılının Farkları

1946 ne olsa barış senesidir. Gerçi altı sene sürmüş büyük fırtınanın son serpintileri henüz nihayet bulmuş değildir; dünyamızın enkaz ile dolu yıkık sahillerini hâlâ yalayan dalgalar vardır; zaman zaman uzak ufukların bulutları arasında ince şimşek izleleri parlayıp sönmektedir; fakat ne olsa artık bir selâmet limanı içindeyiz.

Evet 1946 bir barış senesidir. Dün yeni yılın birinci ayı sona eriyordu. Evimde sabah kahvemi içerken bu bir ayın muhasebesini yapmak, onu geçmiş yıllarla karşılaştırarak aradaki farkları görmeğe uğraşmak istedim:

Evvelâ elimdeki fincandan başlamalıyım. Hitlerin Polonyaya saldırdığını gazetemde dehşetle okuduğum sabah elimde nadide porselenleri andıran mavi mineli bir okkalı fincan vardı. Bu fincanın bir gün elimden düşüp kırıldığı zaman çıkardığı sesteki ince musiki âhengi hâlâ kulağımdadır. Ondan sonra elimden bir kaç fincan daha geçti. Bunların birincisi pek fena değildi. Yalnız hamuru ve şekli kaba idi. Sabahleyin dudaklarıma götürdüğüm zaman kendimi nazlı ve nazik bir şehir kızı olan karısını kaybettikten sonra naçarlıktan hizmetçisini nikâhına almış bir adam sanır ve onun kırılırken çıkardığı şikâyetli ince sesi hasretle hatırlardım.

Sonra onun yerine daha bir biçimsizi geldi; Eskişehir harabelerinde yapılan kazılarda bulunmuş çarpık çanakları hatırlatan gayet iptidaî bir şeydi. Biçimi kulplu çocuk oturaklarını da akla getirdiğinden kahvemi içerken görmemek için gözlerimi kapar, fakat kenarındaki pürtüklerin dudağıma dokundukça basur memelerini hatırlatmamasına bir çare bulamazdım. Fakat günün birinde onu da aramak kaderde varmış. Onun yerine aldığım fincan boyanmış tenekeden yahut ona benzer bir şeydendi. Şekline pek bir şey diyeceğim yok. Fakat dudaklarımı ateş dokunmuş gibi yakmasına uzun zaman tahammül edemedim. Nihayet yandıkça su toplayan dudaklarım git gide nasır bağladı ve kahvemi bu fincanda içmeğe alıştım. Teneke fincanın bir iyiliği vardı; yere düştüğü zaman kırılmıyordu. Fakat buna mukabil dibi küflenip delinuyordu. Hatırladıkça hâlâ utanırım. Bir sabah pijama ile evin içinde dolaşıyor; kapıya çıkarak zerzevatçı ile, yemişçi ile pazarlık tartışmaları yapıyordum. O sabah pijamanın pantalonuna bakanların gülümsediklerini ve gözlerini acele ile başka tarafa çevirdiklerini gördüm. Bir de ne bakayım; yıkana yıkana boyasını kaybettiği için patiska gibi beyazlanmış pantalonumda sarı sarı lekeler. Bana bakıp gülenlerin aklına gelen şey evvelâ kendi aklıma da geldi ve dehşetten tüylerim ürperdi. Fakat sonra hakikati keşfettim ve bütün ev halkını etrafıma toplayarak ve fincanı da elime alarak isbat ettim ki bu sarı lekeler, düşünebilecekleri gibi, bir kaza eseri değildir; dibi delik teneke fincandan pantalonuma dökülmüş kahve damlalarıdır.

Fakat sonra öyle zamanlarım oldu ki bu teneke fincanı da, onun içindeki ılık nohut veya arpa suyunu da hasretle hatırladım. Fakat şimdi, eşeğini evvelâ kaybedip sonra onu tekrar bulmuş fakirin sevincile söyliyebilirim ki bu sabah elimde porselen yapı-

DİŞÇİ REFİK HİLMİZADE

sındaki ilk fincanıma değilse de - çünkü artık öylesinden kahve içeceğimi ummak çocukluk olur - kaba bir hizmetçi kadına benzeyen ikinci fincan ayarında bir fincanım var ve bunun içindeki halise benzeyen kahveyi keyifle içmekteyim.

* * *

1946 senesi ile geçmiş senelerdeki farklardan birini de yine uzaklara gitmeden elimdeki gazetede buluyorum. Neydi o melûn harp yıllarının gazeteleri yarabbi! Denizaltı baskınına uğramış şu kadar bin gemi içindekilerle beraber denizin dibine gitmiş! Şu kadar yüz uçak şu kadar şehri yanar fırınlar haline getirmiş, Rusyada şu kadar bin Alman soğuktan donmuş; Afrikada şu kadar bin İngiliz sıcaktan ölmüş v. s v. s.

Halbuki şimdi bu uğurlu 1946 yılının ilk ayında bu korkunç kollektif cinayetlerden ne kadar uzaktayız. Bunu anlamak için gazetemin sayfalarına şöyle bir göz gezdirmek kâfidir. İsterseniz başlıkları size de okuyayım: Gazetenin üst kısmını tutan en önemli siyasî havadis: Londradaki Milletler Konferansı İran meselesi için bir ümitli hal sureti bulmak üzere imiş. Allah ayrı ayrı hepsinden razı olsun ve hepsinin kesesine Halil İbrahim bereketi versin. Demek İranlı kardeşler artık her türlü endişeden kurtuluyorlar.

İç havadisler: "Amerikadan gelen eşyanın fiyatları tesbit edilerek satışa çıkarıldı.,, Gönderenlerden de, fiyatı tesbit edenlerden de Allah razı olsun. Demek artık giyecek, yiyecek ve sair sıkıntılarımızın bir kısmından kurtuluyoruz. Acaba ucuz don gömlek de var mı? Hele bir okuyalım: "Makina yağı, saat zinciri, köpek tasması, maden parlatma tozu, süte karıştırılan suyu ölçmeğe mahsus âlet, kayışlardaki lekeleri çıkaran ilâç, çay ibriğinde suyun kaynadığını gösteren buhar düdüğü.,, Oh ne güzel, ne işe yarar mallar!

Daha aşağıda yine şehir havadisleri: Bir adam sevgilisini çekiçle öldürdü; bir erkek kıskandığı sevgili karısını et baltasile doğradı; bir çocuk ekmek kaşığile büyük babasının gözlerini çıkardı; bir genç karısını, sevgilisini ve anasını iple bağlayıp üzerlerine benzin dökerek...,,

Misaller biraz neşe kaçıracak gibidir. Altı sene durmadan birbirini yiyen milletler nihayet kan dökmekten usanmadılar mı? Zamanı gelince muhterem katiller de elbette usanacaklar ve bu hale bir nihayet vereceklerdir. Evet 1946 ne de olsa uğurlu bir yıldır.

AHMET ŞÜKRÜ ESMER

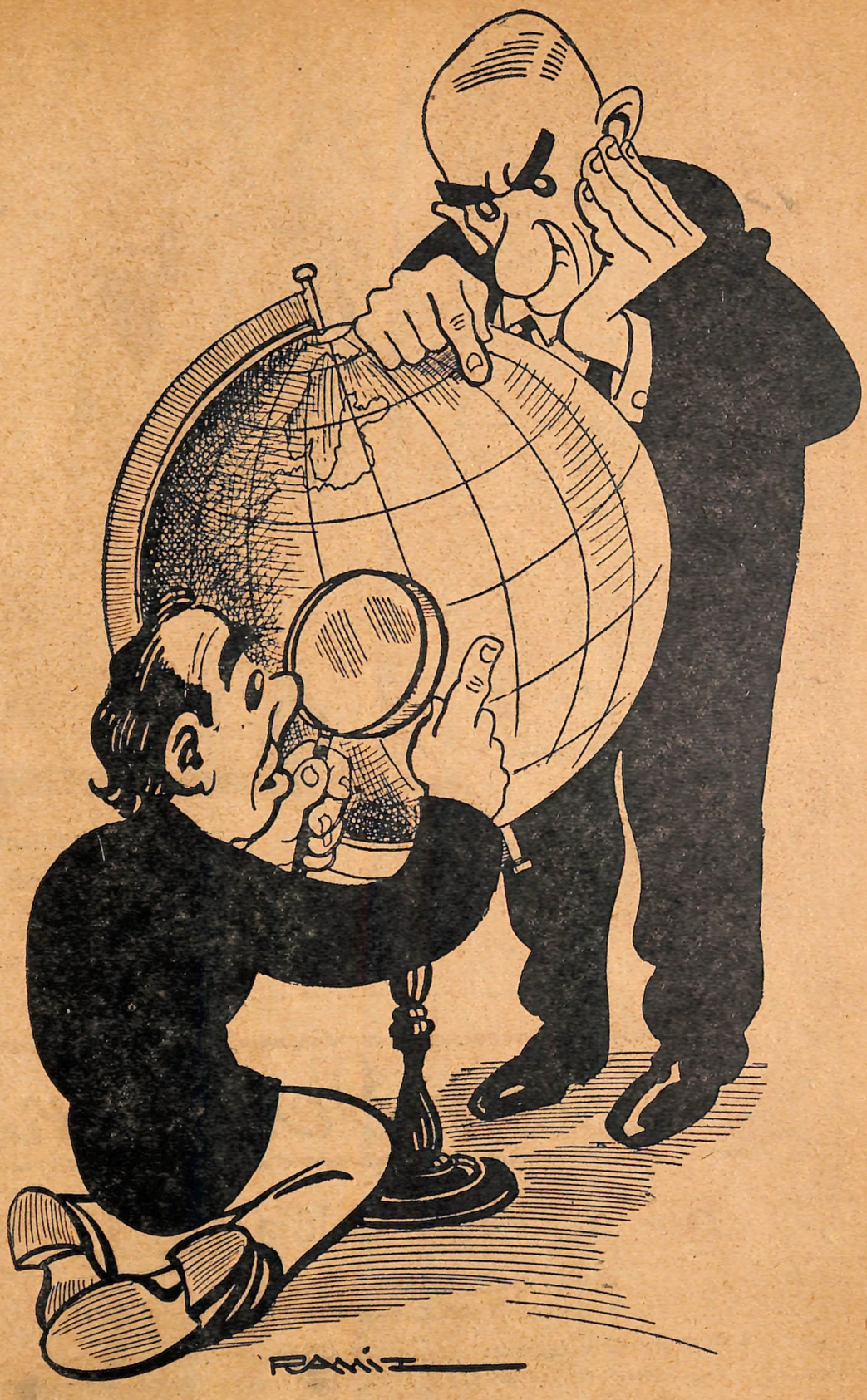

— Son günlerde ismi geçen Endonezya neresidir?
— Ben ne bileyim birader. Harp bitti, bizim de öğrendiğimiz coğrafya bilgisi bitti!..

Karikatür

HENÜZ!

Zengin bir muharrir Anadolu gezisine çıkmıştı. Doğu illerine kadar gitti. Bir gün ücra bir köyde karşılaştığı bir ihtiyara sordu:

— Bütün ömrünüzü burada mı geçirdiniz?

İhtiyar, alaylı bir gülüşle cevap verdi:

— Henüz hayır!.

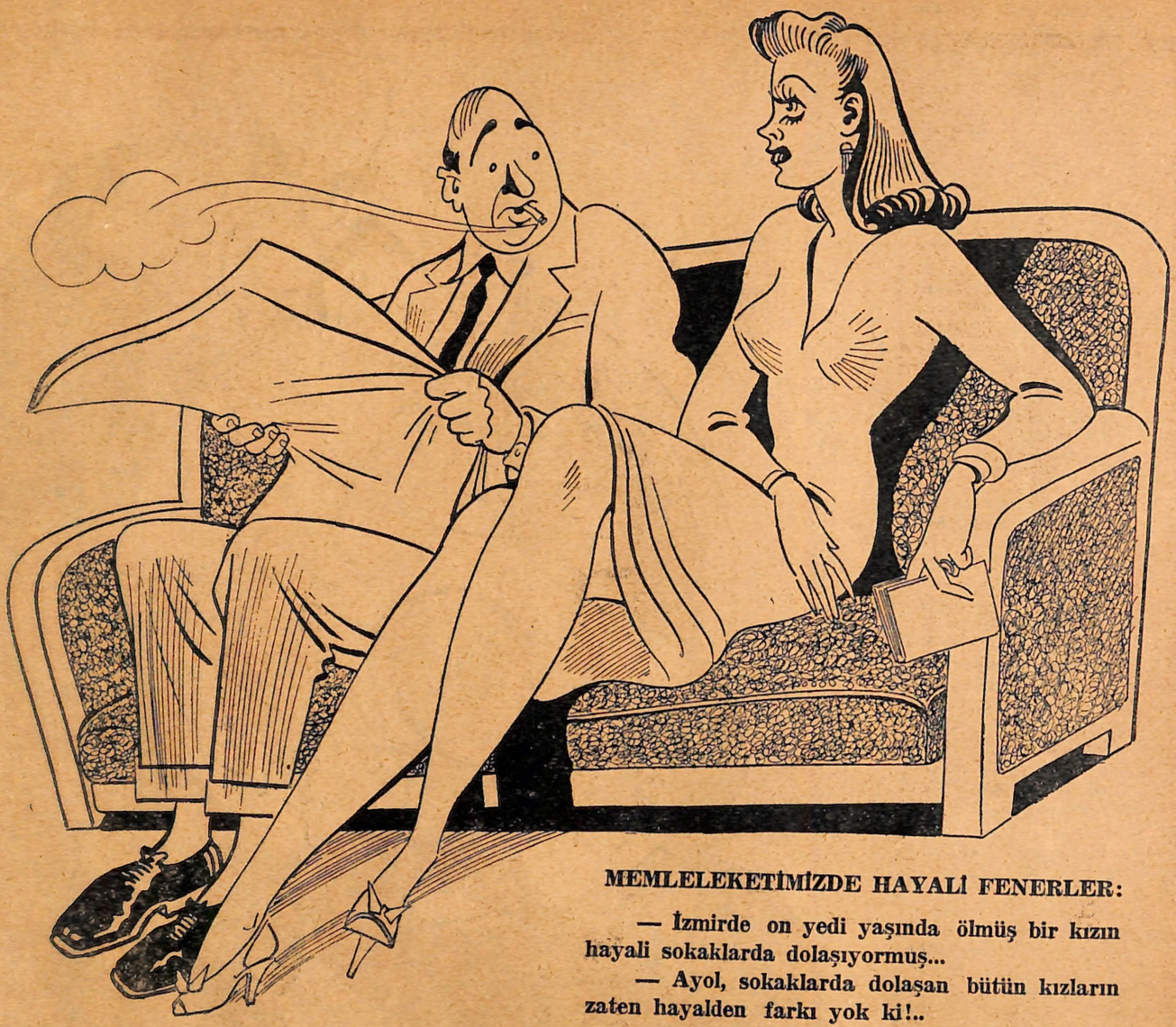

MEMLELEKETİMİZDE HAYALİ FENERLER:

— İzmirde on yedi yaşında ölmüş bir kızın hayali sokaklarda dolaşıyormuş...

— Ayol, sokaklarda dolaşan bütün kızların zaten hayalden farkı yok ki!..

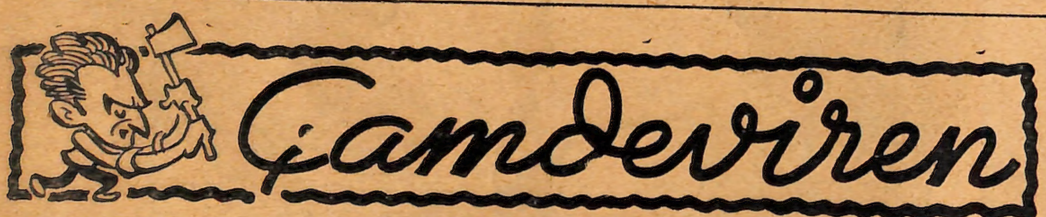

Doktor Fahri Celâla Dair

Dimağın ihtilâli tecennün raddesinde,
Arar Fahri Celâli Lâmartin caddesinde...

Duruşundan belli ki sikletince değersin,
Saçları değirmende ağarmamış bir ersin!

Sensin bu cemiyetin son tabib-i edibi,
Hem eda, hem devada Sokratla berabersin!

İrfanınla vicdanın kardeş gibi kol kola,
Sazdan, sözden anlayan nadir bir münevversin

Seni nisbet edemem Âdem oğullarına,
Müsveddeler içinde kalan bir şahesersin!

Senin can sohbetine yalnız deliler değil,
Akıllı olanlar da can atar, Allah versin!

Mazhar Osmandan kalan koltuğu sen hakkettin
Hak bilir ki bu işin ehli bir dilâversin!

İstifade etmeyi kurdum ihtisasından,
Bana akıl vermeye dünyada sen yetersin!

Söylemek mümkün değil gördüğüm noksanları
Dilime bir tutukluk ârız oldu, ne dersin?

Bilmem ki söylesem mi, kem küm etsem mi yoksa?
Bilirim ki dil çözer senin beş altı dersin!

Ayak patırdısına uysun mu, Çamdeviren,
Yoksa sus pus olsun mu? Nasıl tensip edersin?

Çamdeviren

YUSUF DEĞİL!.

Bayan eve yeni bir hizmetçi alıyordu. Kızın hali, kendisine pek hafifmeşrep hissini verdi. Yukarıdan aşağı bir süzdü. Yutkundu. Bana yaramazsın, diyecekti ama, on beş gündür bulaşık yıkamaktan parçalanan ellerine bakınca aklını başına devşirdi. Sevimli görünmeğe çalışarak sordu:

— Senin adın ne bakayım?.

— Züleyha!

— Bir de Yusufun var mı?

Kız, kırıtarak cevap verdi:

— Yusuf değil bayan, Ahmet!.

YALANCIKTAN!

Mazhar Osmana bir hasta getirdiler. Doktor hastayı muayene etti. Dışarı çıkardı. Sonra babasına:

— Oğlunuzun hiç bir şeyi yok! dedi. Biraz sinirli, o kadar! kendisini hasta sanıyor. Şimdi ben ona yalandan bir reçete yazacağım. Sözde ilâç içecek ve iyi olacak!.

Adam memnun oldu:

— Viziteyi de o eşkilde alacaksınız değil mi, doktor?!. Yalancıktan!.

— Kızım, falında oğlan çıkarsa.. yakında nişanlanacaksın demektir...
— Anne, iyi amma, iskambil kâğıtlarında dört taneden fazla oğlan yok ki!..

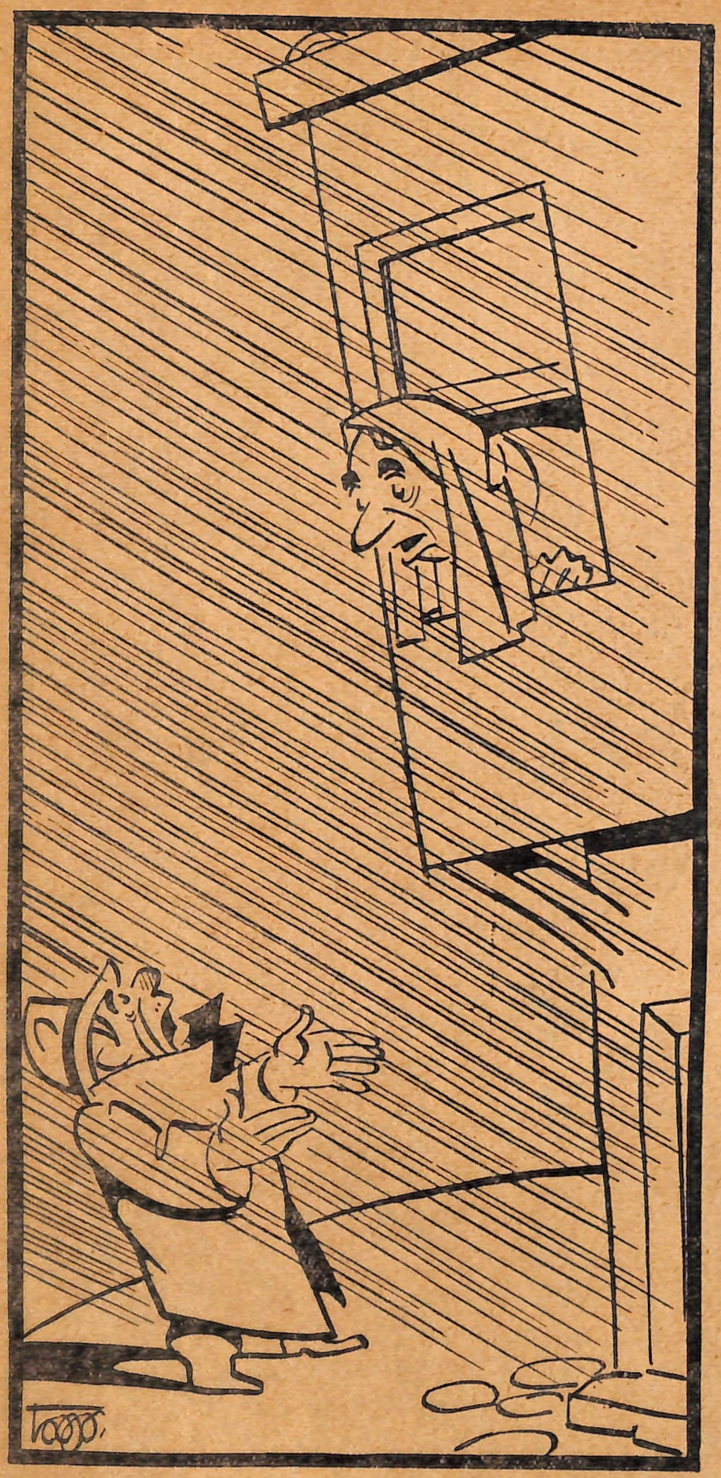

MAZERET :
— Karıcığım bu tipide beni bekleme!..

ZIMBIRTI

Yazan : ÇALAPALA

Yemekten kalktılar. Köşelerine çekildiler. Hizmetçi kız kahvelerini getirdi. Tam ilk yudumlarını höpürdetecekleri sırada üst kattan bir zımbırtıdır başladı. Bayın rengi attı, keyfi kaçtı. İlle bayanın, sormayın!..

Fincanı, önündeki etajerin üstüne bırakıp kocasına döndü:

— Kuzum Allah aşkına, bu zırıltıyı daha ne kadar zaman dinliyeceğiz?!..

— Ne yapayım hanım?!. Herif saygısızın biri işte!. Vakitli vakitsiz mandolin çalar.

— Canım ev sahibi olacaksın. İnsan bir kere gider de şöyle bir çıkışır.

Pek sıkılgan, çelebi mizaçlı bir adam olan bay, boynunu büktü:

— Be hanımcığım!. Şimdi ev sahiplerinin hali malûm!.. Gideyim, şu mandolini olur olmaz zamanlarda çalma, yahut yavaş çal diyeyim de.. efendim, bana rahat vermiyor, evden çıkarmak için bahaneler uyduruyor diye mahkemeye mi gitsin?!. Bu yaştan sonra Millî Korunmalarda mı sürüneyim?..

Kadın büsbütün sinirlendi:

— Korkak, sünepe!. Millî Korunma olmasa da sen gidip bir kelime söyliyebilir miydin acaba? Yüzüm tutmaz, söyliyemem de de inanayım bari!.. Bu Allahın gazabı başımıza dert oldu. İşin yoksa dinle!..

Bu sırada üst kattan gelen mandolin sesine bir de ayak temposu katılmıştı. Kadın feryadı verdi:

— Herif!. Şimdi gidip şu zımbırtıyı susturmazsan başımı giyip sokağa fırlayacağım.

Yukardan mandolin sesile, tavanı güm güm öttüren ayak sesine akortsuz bir erkek sesi de katıldı:

Gitme yavrum, seni de aslan pareleeeer, Amaaa-a-an! Aman!

Sözlerine cevap gibi gelen bu şarkı, kadını deli, divane etti. Yerinden fırlayıp kocasının yakasına sarıldı:

— Koş adam, koş!.. Bu mendebur galiba benimle alay da ediyor. Vallahi şimdi pencereyi açıp yangın var diye bağıracağım!.

Üst kattaki kiracının saygısızlığı, hele şu şarkının münasebetsiz bir zamanda söylenişi bayı hem sinirlendirmiş, hem de bir şey yapmak zorunda bırakmıştı. İster istemez yerinden kalktı:

— Karıcığım, dedi, boş yere sinirlenme!..

— Bak, hâlâ da boş yere diyor!.

— Canım efendim, boş yere dedimse haksızsın demek istemedim. Ben şimdi gider münasip bir dille mandolin faslından rahatsız olduğumuzu, senin de sinirlendiğini...

— Hah... Öyle söylede herif beni deli zannetsin!. Niçin sinirlenecek mişim?!. Rahatsız oluyorum.

— Biliyorum, biliyorum. Sinirlendiğin falan yok! Kızıyorsun, asabileşiyorsun! Ben ona söyliyeceğimi bilirim. Sen otur, şu kahveni iç!.

Bu sırada mandolin sesi durmuştu. Kadının öfkesi biraz yatıştı. Buğusu tüten kahve fincanlarına bakarak:

— Otur bari, sen de kahveni iç de ondan sonra git!. dedi.

Zaten kahveler soğumuştu. İki yudumda içtiler. Bay, belki unutur diye bekledi. Ama bayan unutacak gibi değildi. Fincanı elinden alırken:

— Bir güzel çıkış!. dedi. Sümsüklüğün lüzumu yok!. Sonra herif işi inada bindirir, hiç rahatımız kalmaz!.

Bay:

— Sen hiç merak etme!. Ben hallederim!.

Diye çıktı ama merdivenlerde kendi kendine:

— Vakıâ her kes evinde istediğini yapar ama, hiç değilse saat

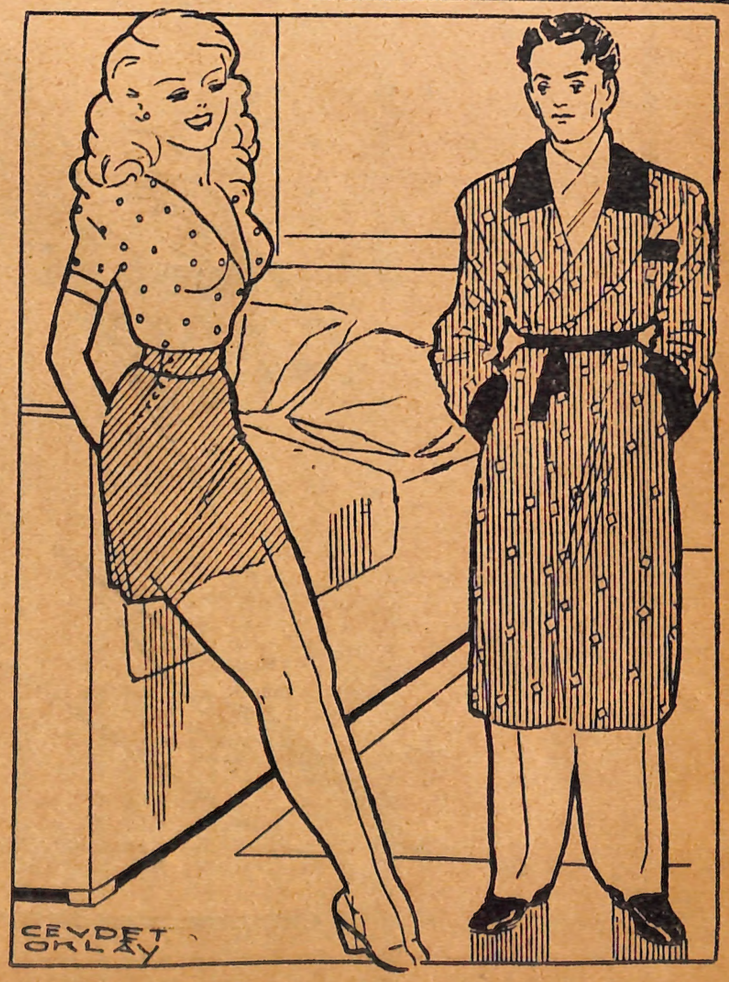

KISA ETEKLİ GECELİKLER MODA OLUNCA:
— Ne o, yeni bir tuvalet mi yaptırdın?
— Ne münasebet, yeni geceliğim!..

— Yüzümü pek sararmış görüyorum, neden acaba?
— Giderken bana yüz lira bırak demiştim. Belki o dokunmuştur!

on birden sonra çalmasa!.. diye söyleniyordu. Bunu söylemeğe hakkım vardır. Allah cezasını versin!.. Nereden çıktı bu iş başıma? Şu adam kendi düşünüp saygı gösterse de beni böyle zora düşürmese ne olur sanki?!.

Üst kattaki kiracı, kapıyı açıp da ev sahibini karşısında görünce pek sevindi. Kirayı vereli daha bir hafta olmuştu. Hiç bir tehlike sezmiyordu:

— Vay efendim! Buyursunlar!. Buyursunlar!.. Bu ne lûtuf, bu ne sürpriz böyle?!. Hoş geldiniz, safalar getirdiniz!.

Bay, titrek bir sesle:

— Mandolin!.

Dedi, arkasını getiremedi.

— Mandolin mi?.. Emredersiniz. Buyurun... İçeri buyurun!..

Bay düşündü:

— Zaten eve taşınalı bir kerecik ziyaret ettim. İçeri girip bir iki çift lâf etmek, bu arada mandolin meselesini de söylemek iyi olacak!.

Girdi. Mandolin meraklısı kiracı çok da nazik bir adamdı. Hemen karısına seslendi:

— Bak Zehra, Naim beyefendi geldiler.

— Ooo... Hoş geldiniz efendim! Safa geldiniz!.. Hanımefendi?!.

— O biraz rahatsız da gelemedi!..

— Ya.. Vah vah!. Geçmiş olsun!..

— Şöyle buyurun rica ederim.

— Yok... İki dakika oturup gideceğim.

— Aman efendim, hiç öyle bir iki dakika ile bırakır mıyız? Ateş almağa mı geldiniz?!. Buyurun şöyle rica ederim!. Hah!..

— Teşekkür ederim.

— Arkanıza yastık?!.

— Rica ederim? Rahatsız oluyorsunuz!. Çok rahatım!.

— Pencereden soğuk gelmesin!

— Hayır, hayır!. Hiç bir şey gelmiyor... Siz rahatınıza bakınız!..

— Duydun mu Zehra?!. Beyefendi mandolin dinlemeğe gelmişler. Getir şu mandolini!.. Kahve! Nasıl içersiniz beyefendi?. Şekerli mi, sade mi?..

Bay, dişini sıktı, cevap verdi:

— Teşekkür ederim. Kahve içmiyeceğim. Zaten...

— Öyle ise bir limonata!.

— Zahmet ediyorsunuz. Hiç bir şey içmiyeceğim.. Ben mandolin...

— Çalacağım efendim!.. Fakat hiç değilse bir vermut içseydiniz!.

— Teşekkür ederim. Mandolin için de...

— Teşekküre değer mi efendim?!. Hakkınız var... Musiki meselesi zevk meselesidir. Bundan evvel çıktığımız apartımanda bu yüzden anlaşamıyorduk.

— Ne gibi efendim?.

— Ev sahibi, affedersiniz, zevksizin biriydi. Musikiden hiç anlamazdı. Bendeniz üst katta mandolin çaldıkça, o aşağıda deli olurmuş.

— Sinir meselesi efendim.

— Evet!. Çok sinir!.. Ne emredersiniz? Alafranga mı, alaturka mı?.. Bendeniz mandolinle ne istersem çalarım. İsterseniz alafranga çalayım, isterseniz alaturka çalayım!.

Ev sahibinin dudağının ucuna kadar geldi:

— Bir kere de yere çalsanız!

Diyecekti ama diyemedi.

— Vallahi efendim! dedi. Musiki ruhun gıdasıdır. Gıdanın alafrangası, alaturkası olmaz. Olsa olsa bir alışkanlık meselesi vardır. Malûm ya bu mandolin, eskidenberi kullandığımız sazlardan değil!. Bizde köylüler saz, şehirliler tambur çalardı. Mandolin, alışmamış olanların sinirine dokunuyor. Bilhassa..

— Tabii efendim!.. Medenileşmek niyetinde olmayanlar için şapka da, yeni harfler de, yeni takvim de hoşa gitmez... Nerede sizler gibi hür fikirli, ileri düşünceli insanlar?!.

— Teşekkür ederim. Yalnız...

— O halde alafrangadan başlayalım!... Klâsik mi olsun, yoksa hafif bir şey mi?.

— Hafif olsun kuzum. Çok hafif!.. Zaten ben de bunu rica için gelmiştim!..

— Hay hay!.. Hafif bir parça... Bir tango "Cemile,, yi biliyor musunuz?.

— Bizim refikanın adı!.

— Hayıır!.. O Cemile değil... Bu bir tangodur. Hakikaten güzel tesadüf!.. Sizin hanımefendinin adı da Cemile idi değil mi?!. Aşağıdan duyulsa bari!. Her halde memnun olurlar...

Ve adam bir yandan ayağile yeri döverek, bir yandan mandolinin tellerini zımbırdatarak, bir yandan da kerih sesile, affedersiniz, öküzler gibi böğürerek tangoya başladı:

— Ce - mileeee!.
Sendeki bakışlar
Kor gibi yakışlar,
Su gibi akışlaaaar!...

Ev sahibi, elleri iki dizi arasında, kıvrım kıvrım kıvranırken alt katta bir şangırtıdır koptu. Zavallı bay yerinden fırladı. Onun da ödü kopmuştu. Zımbırtı durdu. Ev sahibi:

— Müsaade buyurunuz!. dedi. Galiba bizim hanımın rahatsızlığı arttı. Yahut bir kaza oldu, bir şey kırıldı. İnşallah başka bir akşam gelir, rahatsız ederim!..

Kiracılar üzgün ayağa kalktılar:

— Vah vah!.. Ne güzel eğleniyorduk. Yine bekleriz. Ama hanımefendi ile beraber e mi?!.

Çalapala

Basın ailesinden bir genç:
BAY SEMİH MÜMTAZ

Acaip bir aile...

KOMİK ROMAN

Yazan: Ta. Ka.

— 19 —

— Ben söylemedim. O söyledi.

— Ne yapmalı şimdi? Bir daha Tiryakiler kahvesine çıkmamalı mı?

— Neden? Sana çok çok selâmı var. Seni çok seviyor Keramet bey... "Nişan yüzükleri hazır,, dedim. Yalnız şeker kalıyor.

— Bugün ayın kaçı? On üçü! Perşembeey dört gün kalmış. Bak oğlum! Şeker parasını bulmalı. Biraz para bulmalı..

— Başüstüne... Ben gene pot mu kırdım kardeşim?.. Vah, vah! İyilik ediyorum gibi geldiydi. Yani sen mimar peşinde üzülüyorsun diyerek...

— Yeter efendim. Pek âlâ! Zaten biz üç yüz lira bulamazdık, uzamadığı daha iyi oldu. Lâkin... Şimdi beni iyi dinle. Eğer şeker parasını da bulamazsak, bu sebeple nişan perşembe günü takılamazsa benim bildiğim Keramet bey kızı sana ölüm Allah vermez. Sen mutlaka para bulacaksın. Ben de bir taraftan arayacağım. İhsana uğra...

— Başüstüne... Çalışırım. Benim patron Ankarada... Teyzemi sıkıştırırım.

— Hangi teyzeni? Habibeyi ise rahat bırak rica ederim.

— Hayır canım, kendi teyzemi!.

— Bir şey çıkar mı?

— Elbet çıkar.

— Öyleyse haydi durma... Bugün sıkıştır...

— Gidim bakayım. Akşam kahvede buluşalım.

— Beyazıt kahvesinde. Ben ne haltedeceğim? Keramet Beyin yüzüne nasıl bakacağım?

— Adam aldırma...

— Aklını, ne olur, âriyeten bana ver de, Maksut, bir gecelik rahat uyuyayım.

— Olur mu hiç? Alay ediyorsun. Ben gidiyorum.

— Güle güle.

Sadi Nacullah sordu:

— Kim bu allasen?

— Görüyorsun "hayvanın biri...,,

* * *

Maksut, kahveye ter içinde geldi:

— Buldum! dedi.

— Aferin! Kaç lira?

— Yirmi lira.

— Yeter mi imiş?

— Bilmem. Zorla bu kadar koparabildim. "Evden kaçarım.,, dedim. "Komşunun tavuklarını çalarım da beni hapse koyarlar. Ben kaybolurum.,, dedim. Parasının yerini göstermemek için beni üzerimden kilitledi. Biraz sinirlidir. Getirdi, yirmi lira verdi. Al.

— Dursun.. Bana neden veriyorsun?

— Ben ne yapayım?

— Bu nişan şekeri dedikleri zıkkım nedir acaba?

— Bundan kadınlar anlarmış.

— Öyleyse bir akıllı kadın bulmalı. Ne müşkül şey yarabbi! Para bulmaktan daha zor.

— Yok canım! Erenköyünde benim halalarım var. Onlara gideceğim.

— Hay çok yaşa... Öyleyse parayı neden bana veriyorsun, başımın belâsı?.. Yarın git. Akşama şekeri bir tamam isterim. Öbür gün çarçarşamba... aPrdon, salı. Velhasıl çarşambaya şeker hazır olmalı.

— Hazır olmalı elbet.

— İşi nihayet başardık mı dersin?

— Başardık. Sen istersen yaratırsın. Ben zaten İhsana da söyledim. "Bizimle alay ediyor. Bir şeytanlık düşünmüştür, görürsün.,, dedim. İstersen sor.

— İstemem... Allah da benim gibi yaratıyorsa işi kolay ama... Marifet, rezilliğine dayanmalı.

— Neyin?

— Yaratmanın...

— Anlayamadım.

— Oh! Çok şükür, demek ki aklım başıma gelmiş. Senin anlayamayacağın lâfları tekrardan söylemeğe başlamışım...

* * *

Cemal, on üç rakamının da, salı gününün de uğursuzluklarına inanmadığı halde, şeker işinin nasıl neticeleneceğini öğrenmek üzere kahveye gittiği zaman yüreği çarpıyordu.

Kahvenin ortasında bir arkadaş yolunu kesti. Galatasaray - Fenerbahçe maçının gazetede çıkan tenkidi hakkında bir şeyler söylemeğe başladı. Penaltı olmadan hakem ceza vuruşu mu vermiş imiş, yoksa penaltı verilecek iken tarafgirlik edip vermemiş mi imiş?.. Bir şeyler. Cemal ona cevap verirken Maksudu tetkik etti. Kenarda terbiyeli terbiyeli oturmuş bir gazetenin ucunu boru gibi büküp büküp açıyordu.

Cemal, futbol meraklısından kurtulup gülümsiyerek yaklaştı:

— Hazır mıyız diye sordu.

— İşte bu!

Meğer nişan şekeri yanındaki iskemlenin üzerinde durup duruyormuş. Cemal "Nişan şekeri,, hakkında doğrusu hiç bir fikri yoktu ama böyle olacağını da tahminlememişti. Pakete dokunmadan, şüpheyle ve içi sıkılarak baktı. Elyordamile bir iskemle çekip oturdu.

Cemalin filhakika "hissi kabelvuku,, denilen duyguya dair hiç bir şahsî kanaati yoktu. Lâkin yüreğine çöken bu acaip ağırlığa da bir mana veremiyordu.

— Ver hele şunu bana!

— Buyur.

"Nişan şekeri,, üç köşeli, yassı bir paketten ibaretti. Küçük mine çiçekleri resmile süslü bir kâğıda sarılmış, yaldızlı sicimle sımsıkı bağlanmıştı. Bunları itina ile açtı. Kutuyu ışığa doğru kaldırıp evvelâ:

— Hım!... diye bir ses çıkardı. Sonra:

— Taamammm!. diye damağını şaklattı. Ve bu kutuyu bütün hayatında hiç unutmıyacağı kadar kuvvetli çizgilerle zihnine nakşetti. Kutu zaviyeleri yuvarlak bir müselles şeklindeydi (1). Üstüne mika sarılmıştı. Bu şeffaf derinin altında, kabartma bir tablo görünüyordu. Kırda, büyük bir ağacın gölgesinde en ele tutuşup dans eden kızlar... (Ranbrand'ın mı, yoksa başka bir meşhur ressamın mı, pek malûm (Lahar) tablosunun bir güzel kopyası). Kutu, velhasıl pek mükemmeldi.

Maksut:

— Avrupa! dedi.

— Efendim?

— Avrupa şekeri.

— Şekerin de Avrupası olur mu?

— Olurmuş ya.. Bunlar Avrupadan geliyorlar. Kibarların nişan....

— Şimdi bu Avrupadan mı gelmiş??

— Evet.

— Avrupa neresidir? Bulgaristan mı, Norveç mi?

— Bilmem. On yedi liraya aldık.

— Kaç tane?

— Şuna bak... Eğleniyor.. İki tane mi olacaktı? İşte bir tane..

— Bu mu on yedi liraya? Yahu, sen ne... Pardon siz ne budala insanlarsınız..

— Büyük halam...

— Başlarım büyük halanın gelmişinden, geçmişinden.. Hay Allah belânızı versin...

— Dur, hemen kızma... Beyoğluna çıktık. Şekercideki Rus Matmazel dedi ki..

— Biliyorum.. "Kibarlara mahsus,, demiştir. Yani kibardan maksat seninle ben öyle mi? Yahu! Bu nereden geliyor, sen bilir misin? Nereden gelirse gelsin, nâmerdim bunun içi kurtlanmıştır. Siz adamı deli edeceksiniz. Vay benim emeklerime... Avrupadan buraya gelinceye kadar Moris de Kobranın pis kitapları kâsik oluyor. Sen bilir misin?

— Hayır.

Cemal, paketi yere çalacak gibi bir hareket yaptı. Bereket versin Maksut atik davrandı:

— Aman vurma.. On yedi lira sayıldı buna..

— Şu rakamı tekrarlama diyorum. Al şunu... Sar şunu... Gözüm görmesin... Sen beni nişana gider miyim sanıyorsun? Al, kurtlu şekeriniz de, merasiminiz de, siz de.. Başta halan olacak bunak... Cehenneme kadar yolunuz var. Yallah!

— Halalarım öbür gün nişana gelecekler. Meseleyi anlattım, onlar güldü. Ben anlattım onlar güldü. Seni pek merak ettiler. Bazı yazılarını gazetede okumuşlar: "Tuhaf olduğu belli bir şey,, dediler.

— Halaların mı? İki tane midirler? Haklısın azizim. Sizin sülâlenizden üç kişi bir araya gelmezse böyle bir muvaffakıyet elvermezdi. Düşünmeli idim de, düşüne düşüne bunu keşfetmeliydim. Demek perşembe günü gelip mürüvvetini görecekler.

— Onlar gelmiyecekler. Ben gidip getireceğim.

Cemal, tatmin edilmemiş büyük öfkelerin ve çaresizliklerin sonunda insanı birdenbire saran budalaca bir neşeye tutulmak üzere idi ki bu son söz üzerine irkildi. Kan tekrardan tepesine sıçradı:

— Sen nereye gideceksin?

— Erenköyüne..

— Perşembe günü mü?

— Perşembe günü.

— Seni ben, şart olsun öldürürüm, artık siz çok oluyorsunuz. Sen perşembe günü hiç bir tarafa gidemezsin. Bu pis işi bitireceğiz.

— Gitmezsem olmaz kardeşim.

— Neden?

— Mümkün değil... Meseleyi bilmiyorsun da ondan böyle söylüyorsun.

— Yahu! Mesele neymiş? Yumruk geliyor.

—Mesele şu: Ya gelmezlerse.

— Vay canına! Ben görmeden ölür müyüm sanıyorsun? Gelmesinler.

— Olmaz. Nişan yüzüklerini...

— Ne haltettiniz? E, doğrusu... Bu iş pek şık...

—Nişan yüzüklerini büyük halam aldı.

"Kaybettik.,, diyeceğini beklerken böyle yarı ümitli bir sözle Cemalin aklı biraz başına geldi. Gözlerini kırpıştırdı. Maksut, arkadaşının mütemadiyen neye kızdığını keşfedemediğinden, korka korka macerayı hikâye etti: Büyük halası, kendileri gelmeden bir cahillik ederler korkusu ile nişan yüzüklerini yanında alıkoymuş. Evi bilmediğinden Maksudun gelip kendilerini almasını da şart koşmuş. Gitmezseymiş vallaha, billâha gelmezlermiş.

Cemalin ailesi, kadın akraba cihetinden pek fakirdi. Abiası, kız kardeşi, teyzesi, halası, yengesi, yeğeni yoktu. Buna karşılık, amca, dayı, erkek kardeş kıyamet gibi idi. Bu sebeple halaların, neden böyle hareket ettiklerini bir türlü anlayamadı. Anladığı bir şey varsa; nişan yüzükleri şu anda deniz aşırı bir memlekette, diyarı gurbette, misafirdiler. Ya kaybolurlarsa...

Bomba gibi patladı:

— Ne haltedersen et! Ben gayri usandım. Ben bıktım. Nasuh tövbesi olsun, ben artık oğlan evermiyeceğim. Aman yarabbi!.. Avrupa şekeri ha! Bayezit meydanında Avrupa şekeri... Pariste Fransız "rahat lokum!,, diye geberir.. Bize ne oldu yarabbi?

— Arkası var —

(1) Muharrir müsellesin üçgen olduğunu biliyor ama (zaviye) nin yeni soy adından vallaha bihaberdir.

Dünyadan HABER

Yeni hava seyahatları notları

Yazan : Ahmet Emin Yalman

160 Kr.

Kitapcınızdan isteyiniz

Tevzi Merkezi: Vatan Matbaası

SEDAT ŞİMAVİ

Fuji-Yama

MİLLİ ROMAN

Yeni Çıktı

75 KURUŞ

Sahibi ve U. Neşriyat Müdürü: SEDAT S.
Basıldığı yer: Yedgün Matbaası

TÜRK MEŞHURLARI

Her ayın birinde 32 sayfalık bir fasikül neşredilmek suretile 12 fasikülde tamamlanacak olan bu eseri ihmal etmeden toplayınız, ve eksik fasiküllerinizi bayiinizden tedarik ediniz. İlerde kütüphanenizin en kıymetli eseri olacaktır. Her fasikülün fiatı 50 kuruş

TALAT Paşa

Büyük vatanperver rahmetli Talât Paşanın hayatını nakleden bu emsalsiz eser dostu Hüseyin Cahit tarafından kaleme alınmıştır. Az zamanda pek çok satılan bu eseri bütün okuyucularımıza hararetle tavsiye ederiz. Baştan başa resimlidir. 100 kuruş.

Büyük KATERİNA

Üstat Hüseyin Cahit tarafından tercüme edilen bu eser meşhur Rusya imparatoriçesi Büyük Katerinanın maceralarla dolu olan aşk hayatını tafsilâtile nakletmektedir. Türk tarihi ile sıkı bir surette ilgili olan bu eseri mutlaka okumanız lâzımdır. 125 kuruş.

16 Millî Hikâye

Çocuklar için çok faydalı olan bu eser baştan başa milli hikâyelerle doludur ve yüzlerce resimle süslenmiştir. Çocuğunuza faydalı bir kitap arıyorsanız onun milli gururunu okşıyacak hikâyelerle dolu bundan daha güzel bir eser bulamazsınız. 150 kuruş.

YEDİGÜN NEŞRİYATI

Napoleon un Düşünceleri

Hitler ve Mussolinin ortadan kalkmalarile birinci plâna çıkan bu meşhur diktatörün vecizelerini ve güzel sözlerini ve meşhur vasiyetnamesini üstat Reşat Nurinin kaleminden okuyacaksınız. Bu günün politikasını anlamak istiyenler dünün en meşhur diktatörü olan Napolyonun düşüncelerini okumalıdır

75 kuruş.

Güzellik Formülleri

Günümüzde artık çirkin kadın yoktur. Eğer hâlâ çirkin kalabilen kadın varsa bunlar kendilerini bilmiyenlerdir. Bu gün güzellik her kadının kolayca elde edebileceği bir şeydir. Bu kitap size güzelliğin sırrını öğreten emsalsiz bir eserdir. 150 kuruş.

TURAL

KOMPRİMELERİ

Öksürüğe ve Bronşite karşı

ZEKİ CAN ÇİL İLACI

Terkibinde bulunan maddeler sayesinde cildin erken buruşmasına mâni olur, derideki sivilceleri tedavi ve izale ederek beyazlık ve taravet temin eder.

Karikatür

TOMBUL TEYZE KASAP DÜKKÂNI ÖNÜNDE :
Sıska Dayı — Olur şey değil... Et yine fırlamış...
Tombul Teyze — Aman kocacığım, çabuk söyle, neremden?!

T.T POSTASI

Polatlı: Ali Ataman:

S — Sayın Teyze, kazancımın yüzde seksenini zevke harcıyorum. Ya normal bir zevk, ya tamamen sarfı nazar için ne tavsiye edersiniz?

C — Evleniniz, kazancınızın yüzde yüzünü zevke harcamış olursunuz... İki gün sonra meteliksiz kalırsınız, o zaman da tamamile sarfı nazar etmiş sayılırsınız!

Balıkesir: İsmet Aksel :

S — Tombul Teyzeciğim, albümünüz çıktı. Fakat bizler faydalanamadık...

C — Acele etme yavrum, hesabı almadığım için daha ben de faydalanamadım!.

Bursa: Ahmet Sağdıç :

S — Sizi yeşil Bursamızın cennet ve hayat kaynağı olan Uludağa kayak sporu yapmak için davet ediyoruz, gelir misiniz?

C — Bursanın başına bir felâket gelmesin diye ve işi sağlama bağlamak için Uludağa bir kaç payanda vurunuz. Ve beni Şubatın otuzunda Uludağda bekleyiniz!